

BÉKÉSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

POLITIKAI LAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Békéscsaba, Kispiacl-ter, Zvaratkó-ház

Egyes szám ára 10 fillér.
Vármegei telefonszám 67.

Megjelenik hetenként kétszer: szerdán és vasárnap

Főszerkesztő:
Dr. PÁNDY ISTVÁN

Felelős szerkesztő:
Dr. RELL LAJOS

Előfizetési árak helyben és vidéken:
egész évre 10 kor., negyedévre 2-50 kor.,
félévre .. 5 kor., egy óra .. -90 kor.
Nyilttér soronként 25 fillér

Osztrák zsarolás.

Megrendítően komoly órákat él a monarchia. A história nagy-szerű lélekzetvételeitől dagad az idő, nagy elhatározásokat szülhet minden pillanat és minden elhatározás végzet-erejü válságokat szül. Csak a megtörhetlen elszántság állhatja meg e szörnyü próbatételeket, csak a nagyszerü idő komoly megértése teszi ilyenkor vihar-állóvá a népek bátorságát. A kislelkűség, a kicsinyesség, az alacsony érdekhajszolás, a fortélyoskodás és a faji önzés fojtó hamuval borítja a lelkesedést, ha itt is, ott is nem rokontüz lobbantotta lángolásra a parazsát. Mi magyarok félretettünk mindent, ami ellenségesen hátráltatná a kölcsönös megértést. Alku nélkül adtuk oda az erőnket és meggondolás nélkül fontuk egzisztenciánkat olyan alakulat egzisztenciájába, amelyért sohse rajongtunk. De a nemzeti becsület azt követelte, hogy most semmi másra ne gondoljunk, csak olyan érdekre, amely mind a két államnak az érdeke. És a monarchia nagyhatalmi presztízse érdekében megbarátkoztunk a háboru gondolatával, holott nekünk, magyaroknak, nem a háboru, hanem a béke

az érdekünk. Mi nem vágyakozunk idegen területre, legkevésbé arra, amely végzetes osztozkodásra ingerelte Szerbiát. Van nekünk elég földünk, amelyen új barázdákat húzhat a magyar kulturtörökvés. És mégis zokszó nélkül igyekeztünk megérteni, amit a mi különleges érdekeinkkel szemben a monarchia nagyhatalmi állásának érdeke követel.

Akik most a monarchia sorsa felett döntenek, komoly férfiak, az egészen bizonyos. Vajjon nem rendíti-e meg az önbizalmukat ez a gonosz osztályoskodás? Mernek-e vajjon bizni a monarchia erejében, komolyságában, kötelességtudásában, mikor az erőnek egyik fele undorító kicsinyességgel támad az erő másik fele ellen? Nem rettegnek-e attól, hogy ebben a félben erőszakosan lefojtott szenvedelmeket ingerel önzetes tiltakozásra a méltatlan piszkolódás? Vagy véghetetlennek tudják a mi béketörésünket? Olyan véghetetlennek, olyan birkatermesztűnek, hogy a brutális öklelözés sem zaklat-hat ki a nyugalomunkból?

Azt hiszik, hogy merhetik, azt hiszik, hogy a magyar nemzet, amely olyan erős a maga megfékezésében, ekkora ciniz-

must is eltűr. Hát igaz, hogy ez a nemzet erős és nem öntudatlanul az. A magyar nemzet ismeri erejét és jaj a gyalázkodóknak, ha ez az erő megmozdul. Ha ez az erő a maga tisztességének a megvédése végett mozdul meg.

A magyar ember természete irtózik az okatlan érzékenykedéstől. Nem is rug-kapál minden szunyogcsipésre. De a gonosz alávalóságokat nem tudja eltűrni boszulatlanul. És abból nagy veszedelmek kerekednek, ha önértében megháborítják.

Mi őszintén, komolyan, becsületesen álljuk azokat a kötelességeket, amelyeket ezekben a válságos órákban nem a magunk, hanem a monarchia érdekében vállaltunk. Se a bátorságunk ellankadása, se az őszinteségünk megfogyatkozása, se az áldozatkészségünk összezsugorodása nem fogja kockázatosá tenni a monarchia vállalkozását. De kockázatosá teszi az osztrák garázdálkodás. Ne várjon tőlünk lelkesedést, kitar-tást, vak odaadást, mikor az becsületünket, a nemzetünket gázolja.

És ha maga ellen ingerli ezt a mindenre kapható jó magyar népet és ha ez a nép éppen a legválságosabb órákban meg-

átalkodik és a bécsi gyűlölet lesöpri a hamut a pesti felejtésről, akkor vajjon mi lesz? Milyen bizakodással szövi majd Aehrenthal a monarchia sorsába a diadal reményének arany-szálaait? Ha ebben a törekvésben nem egyez a két nemzet, megállhatja-e azt a szörnyü vihart, amelyet felkavart?

Mi még most is azt akarjuk, hogy a monarchia meggazdagodott dicsőséggel fejezhesse be a jogáért és a tekintélyéért kezdett jogos küzdelmét. Háboru nélkül, vagy háboruval, úgy, ahogy lehet. De ne szemtelenkedjenek velünk okatlanul, mert féltő, hogy az a vihar, amely most a Drina hullámainat kor-bácsolja, forgószelet szakíthat magából, amely addig meg se áll, amíg a végzet sötét vitorla-szárnyai a bécsi reischsrát épü-letéig nem sodorták.

Háboru.

Katonai csapatok Csabán.

A mozgósítás előakkordjai.

Csaba, március 23.

A szerb örület a nagyhatalmak erélyes beavatkozása dacára sem akar lecsillapodni. Egy kalandor ország kalandor népe, amelynek már nincs

KÉT VERS.

— Theodor Manojlovitch. —

I.

MINDIG ADNI.

Tele marokkal szórni, adni,
Szomjazva szomjazót itatni,
É nem tűnődni, nem kutatni.

Kit boldogítasz: nem becsülni,
Célt, embert, istent lebecsülni,
De sose, sose lelkesülni.

Csak tékoználni, szórni kéjjel,
Míg zseb és érzés megapad,
S egyedül halni meg egy éjjel.

Eltvetni mindent. Légy szabad!
Hisz osztogatás minden élet.
Ha meg nem érted, nem bírod,
Ha nincs erőd, a szögre véled!

II.

LALAGE ÉJSZAKÁJA.

Szép márvány termet fekete szemekkel,
Tavaszi rózsák sulyos, mély szaga,
S egy buzavirágszin éjszaka.

A szava tűz volt s rubin ajka kába
Mosolylyal égett ép a serlegen,
S egy csillag hullt a kékes éjszakába.

Ifjú Lalage, dús fekete fürtöd
Ugy részegit, mint amaz éjszakán,
Midőn az arcom égve benne fürdött.

Franyó Zoltán.

Öt louis.

Irta: Hugues Parnteau.

Tizenhat éves koromban sápadt, lázas szemü kamasz voltam; egy női vendéglőben jártam abban az időben és gyermekesen fenhéjazva táncoltattam a nőket, pedig bizony egyet sem ismertem még közülök.

Ugy emlékszem rá, mintha csak tegnap láttam volna utóljára. A gazdáját Adelenek hívták. Nem bánta, akármit csinálók a vendégeivel. Megcsipkedtem őket, az érzékeny részükön meg-meg csiklandoztam, meghuztam a hajukat és megfricskáltam

meztelen karjukat. Egy rossz nevelésü gyermeknek minden csinját elkövettem. De ha meglátta, hogy már nem iszom, rögtön rám kiabált:

— Hé! te, odalent, úgy látom, szomjas vagy. Mivel szolgáljanak ki? Tudtam, mit akar mondani. Megtapogattam a tárcámat és azt feleltem: — Eleget ittam már ma este. — Nem volt több pénzem.

Ilyenkor Adéle méltósággal mondta: — Ha eleget ittál, eredj fekdj le, engedd át a helyet az új vendégnek. Egy este belépve a korcsmába, kellemetes meglepetéssel láttam, hogy egy egész csapat huri mulat a teremben. Mindjárt fölkellette a figyelmem egy gyönyörű termetü, kemény kinézésü, fekete szemü andaluziai leány. Egész komolyan megszeppentem tőle. De ez nem tartott sokáig. Hogy megmutassam neki, hogy én kedvence vagyok a társaságnak, előbb a társ-

nővel követtem el minden tudományomat, de rettenetesen unatkoztam velök, mert egyre a szép idegen izgatott. Ninonnak hívták. Egyszerre hirtelen odaléptem hozzá és egy szép, egészséges fricskát pattantottam el az arcán. Megfordult, hidegen felkapta a poharát és egyenesen a fejemnek vágta. Szerencsémre lehajoltam és a pohár a falon tört el. Ninon dühös lett és kiabálva jött nekem:

— Ostoba kölyök, szemtelen! Meg ne próbálja még egyszer, mert akkor nem a poharamat vágom az arcába, hanem olyan két dőfést kap a hátsába, hogy elmehet vele. Hülye. Ha a majomkodása gyönyörködteti a többieket, én undorodom tőle, érte? Meg ne próbálja még egyszer.

És én ámulva hallgattam, hogy Adéle az új vendégnek ad igazat.

— Igaz, ez a gyerek már igazán türethetetlen...

GRUBER SAMU

óra- és ékszerüzlete

Békéscsabán, főposta mellett

Tisztelettel értesíti a nagyérdemü közönséget, hogy óra- és ékszerüzletét tetemesen megnagyobbítva, raktáron lévő áruit az ősmert olcsó áron árusítja. Javításokat elfogad. — Pontos és kellemes kiszolgálás.

A háboru ki fog törni.

Ezek a sürgős és nagyarányú előkészületek mind határozottabban és erősebben bizonyítják azt, hogy a háboru kitörése elkerülhetetlen. A nagyhatalmak diplomatái a legnagyobb erőfeszítéssel dolgoznak a béke fentartásán — azonban Szerbia csökönységén minden meg fog törni és ha a háboru kitörése előtt átadott ultimátumot is olyan ostoba makacssággal fogja visszautasítani Szerbia, mint az eddigi békeakciót, akkor megszólalnak az ágyuk, megindul a harc és Szerbia eléri célját: ostoba hóbortjával a délszláv államok martirja lesz, mert hadereje olyan gyenge, hogy Magyarország-Ausztria csapatai azt a csekély ellentállást, amit egy anyagilag korrumpált ország kifejthet, elseprik, mint a heves vihar a szemetet.

A kulturház építése.**Hol lesz a helye? Mikor építik?**

Csaba, március 23.

Békéscsaba község képviselőtestülete multkor i zgalmas közgyűlésén elhatározta, hogy az állam által a kulturház létesítésére felajánlott 100 ezer koronás államsegélyt igénybe veszi és hogy a még szükséges 80 ezer koronát kölcsön útján megszerzi. A község képviselőtestületének ezzel a határozatával a kulturház felépítése végleg el lett határozva. A képviselőtestület határozata a törvényhatóság jóváhagyása után azonnal fel lesz küldve a kultuszminisztériumba, hogy a megígért 100 ezer korona minél előbb folyósítható lehessen.

Valószínű, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter ezt az összeget június haváig utalványozni is fogja, úgy hogy az építkezésre a pályázat már ennek az évnek a közepe táján ki lesz írva.

A kulturpalota helye a Csetneki-féle portán lesz a Körös-parton, annak az épületnek a helyén, ahol a gazdasági egylet irodája és ahol a tejszövetkezet helyisége volt.

A kulturpalota hatalmas épület lesz. A csabai muzeumnak összezsufolt múkincsei hatalmas termekben lesznek elhelyezve. A muzeum-egyesület és a muzeumnak felvirágoztatásában ez az épület óriási sokat fog lendíteni.

A tervek szerint a kulturházban nyilvános ingyen népkönyvtárak elhelyezésére is lesz több helyiség. Nagy terme alkalmas lesz felolvasások, szakelőadások és hangversenyek rendezésére. A festő művészet fejlesztését előmozdítandó, a kulturházban egy felső világitással ellátott műterem is lesz. Ennek a műteremnek a létesítése előmozdítja azt, hogy úgy mint Szolnokon, Nagybányán: festő-kolónia alakul állami szubvencióval Csabán is, amelynek vidéke, népe igen alkalmas úgy tájkép, mint genre képek megalkotásához.

A nép kulturális nevelésére döntő befolyást fog gyakorolni ez a monumentális épület, mert nemcsak a vármegyei közművelődési bizottság által rendezendő népszerű előadásoknak, szabad lyceumoknak ad majd alkalmas helyet, hanem lehetővé teszi azt is, hogy a többi vidéki városok mintájára az ugynevezett munkás gimnáziumok is létesülhessenek.

Mint értesülünk, ennek az áldásdus intézménynek megvalósítását a csabai „Muzeum Egyesület” egyik feladatául tűzte ki maga elé és dr. Rell főgimn. tanár, a „Békésmegyei Függetlenség” felelős szerkesztője ebben az ügyben már tárgyalásokat

is folytat Déri Gyula fővárosi íróval, a munkásgimnáziumok szervezésével megbízott vallás- és közoktatásügyi minisztériumi titkárral.

Bár a kulturház épülete ennek az évnek téli hónapjaira nem készülhet el, a munkásgimnáziumi előadások azért ebben az évben meg fognak kezdődni és a szegénysorsu munkásnép előtt nem lesz elzárva az út, hogy műveltségét, tanulmányait önszorgalmából ne fejleszthesse.

Addig azonban, míg a kulturház el nem készül, ezeknek az előadásoknak a megtartása igen sok nehézségbe fog ütközni, hanem azután, amikor az előadások megtartására alkalmas hely, teljes felszerelés meglesz, fogja ez az intézmény teljes erővel a műveltség terjesztésének nehéz és nemes munkáját végezni.

Gyermeknapok Csabán.**Előkészítő munkálatok.****A huszonötödiki alakuló gyűlés.**

Csaba, március 23.

A jövő hó 1-én lesz egy eszten-deje, hogy az Országos Gyermekvédő Liga Békésmegyében megkezdte hódító körutját. Békéscsaba társadalma is lelkesen sorakozott azok közé, akik meghallják az esdő szót és szívesen áldoznak az elhagyott gyermekek érdekében a jótékonyaság oltárán. Színes, eleven, emlékezetes volt a két csabai gyermeknap s hőlgyeink buzgósága szép összeget gyűjtött össze a könyörületes szivektől a Gyermekvédő Liga céljaira. Talán nem tulozunk, ha azt írjuk, hogy a gyermeknap népszerű fogalomná lett széles e hazában s hogy reánk az a szép kötelesség vár, mikor újból elhangzik a Liga komoly, esdő szózata: *lépjünk ismét a cselekvés terére s tegyük újból vonzóvá, emlékezetessé a folyó évben rendezendő gyermeknapot...*

Kezünkben van a Ligának tartalmas füzeté, mely e címet viseli: Mit tettünk? Rövid 16 oldalon számol be a Liga tevékenységéről, de a füzet minden sora magán viseli a lankadatlan, könyörületes munka bélyegét. Mit is tehát? Gondozza a csecsemőket; intézeteket létesít a „legkülönbözőbb fajtájú nevelésre”; tanonc-otthonokat épít; megmenti nemzetünk számára a külföldi illetőségű gyermekeket; haza hozza, gondozza a kivándorlók gyermekeit; ápolja a beteg gyermekeket; gyámoltja a földhöz ragadt szegény anyákat; sok szülőlt állandó keresethez juttat, hogy gyermekeit nevelhesse; kezdeményezte a gyermekrendőrség szervezését, életre hívta a gyermekbiróságot — mindakét intézmény a mult évben kezdte meg működését. Ezzel azonban nem merítettük ki a Liga tevékenységét, hiszen készséggel támogat anyagilag más egyesületeket, amelyek a gyermekvédelemre irányítják tekintetüket; megteremtette a patronázs-rendszert s lapot tart fenn eszméinek terjesztése és népszerűsítése céljából. Három év alatt 14,226 gyermeket mentett meg a Liga a magyar nemzet számára s ma 200,000 tagjánál több van. 1908-ig 269,000 korona évi segélyt

és gyermektartási költséget fizetett ki és 256,000 koronát fektetett az építkezésekbe.

Ime, vázlatosan a Liga tevékenysége. Látnivaló az elmondottakból, hogyha valamely intézmény megérdemli a pártfogást, akkor az Orsz. Gyermekvédő Liga az, mert oly nemes cél szolgálatában áll, mely, kell, hogy megdobogtassa minden érző ember szívét. Azokról gondoskodik, akik eddig ki voltak vetve az út porába, szennyébe; akik sokszor ott pusztultak el a nyomoruság posványában, vagy lelketlen gonosz emberek zsákmányává téve a bűnösök számát szaporították, s akiről csak nagy néha gondoskodott egy-egy könyörületes szív. A Liga ezeknek az ártatlan, magukkal tehetetlen apróságoknak érdekében csatolta föl a könyörület fegyverét, ezeket akarja megmenteni az életnek, a tisztességes társadalomnak s a hazának. Aki boldogan szemléli a maga apróságait a családi élet tűzhelyénél, aki azzal a nyugodt tudattal hajtja fejét álomra: fölneveltem gyermekeimet, aki sivárnak érzi az életet, mert Isten nem áldotta meg családdal, aki pazarul szórja a pénzt a képek mámoráért: ne feledkezzék meg az Orsz. Gyermekvédő Ligának urnáiról, hozza el annak idején fillereit; széles e világon nem talál oly takarékpénztárat, ahol pénze dusabb kamatokat hajtana. Csengjen a fülünkbe a szózat: Sok ezer ártatlan gyermek vár még segítségünkre! Ne engedjük őket hiába várakozni, mert a gyermekmentés voltaképpen nem jótékonyaság, hanem kötelesség...

A gyermekvédő liga békéscsabai helyi bizottságának megalakítása körül már erélyesen munkálkodik az előkészítő bizottság, amely vasárnap délután fél 3 órakor és hétfőn délután öt órakor a városházán dr. Debreczeny Lajos és Németh Lajos vezetése alatt értekezletet tartott.

Az értekezlet elhatározta, hogy a központ által ajánlott és a mult évben is igen szép sikerre vezető gyűjtési módokat ismét ajánlani fogja a helyi bizottságnak. Örventesen vette tudomásul az előkészítő bizottság Balla Sándor ajánlatát, aki úgy az iskolás gyermekek részére, mint a gyermeknapokon este is a felnőttek részére mozgófénykép előadásokat kíván rendezni azzal a kötelességgel, hogy a mozgófénykép előadások tiszta jövedelmét a gyermekvédő ligának ajándékozza.

Az előkészítő bizottság elhatározta, hogy csütörtökön délután 3 órakor a városháza nagy tanácstermében alakuló gyűlésre hívja össze a csabai társadalom agilis tagjait.

Az előkészítő bizottság a következő meghívókat bocsájtotta ki:

Az Országos Gyermekvédő Liga előkészítő bizottsága azon tisztelettel teljes kérelemmel fordul Nagyságodhoz, sziveskedjék a f. évi április havában tartandó gyermeknap rendezése céljából, március 25-én d. u. 3 órakor a városháza közgyűlési termében összehívott értekezleten megjelenni.

Azokat, akik tévedésből meghívót nem kaptak, az előkészítő bizottság ez uton is tisztelettel meghívja a csütörtöki alakuló gyűlésre.

Ugyancsak az összes tanítókhöz és iskolák vezetőihez a következő felhívást küldte az előkészítő bizottság:

Az Országos Gyermekvédő Liga helyi bizottsága f. évi április hó 1-én és 2-án gyermeknapot tart az elhagyott gyermekek megmentése és segélyezése érdekében. Épen ezért is azon kéréssel keressük meg Cimedet, hogy tanítványai körében a Liga nemes célját megismertetni, tanítványait filléres adakozásra buzdítani méltóztassék.

Egyben értesítjük, hogy április 1-én és 2-án délután 4 órakor az Urána-színházban gyermekelőadást tartunk 20 fillér belépődij mellett, még pedig az első napon az elemi iskolás gyermekek részére, a másodnap pedig a gimnázium, polgári és leányiskola növendékei részére.

Kérjük tehát arra is, hogy a vezetés alatt álló intézet növendékeit ezeken a napokon az Urána-színházba vezesse, tőlük a 20 filléret beszedni és azt a filléres adakozás eredményével együtt a helyi bizottsághoz juttatni sziveskedjék.

Tisztelettel az Elnökség.

Az előkészítés munkáin fáradozók javaslatot terjesztenek a csütörtöki gyűlés elé, amelyben a gyermeknapok megtartásának és a gyűjtési módok tervei lesznek felsorolva.

A gyermeknapok tartására kereskedőink szintén felkértek. Az összes iskolákban a tanítók külön gyűjtéseket rendeznek. A mult évben felállított 4 urna ebben az évben is ugyanazon helyeken lesz felállítva és városunk hölgyközönségének lelkes közreműködésével hisszük, hogy a mult évben elért fényes eredmény ebben az évben sem főg csökkenést mutatni.

Tervbe van véve az utcai virágárlás, sétahangverseny és tézene rendezése és egy alkalmi lap kiadása is.

Az egyes bizottságok megalakítása, a kidolgozott javaslat elfogadása és esetleg új ötletek, gyűjtési módok keresztülvitelének indítványozása a csütörtök délután 3 órakor tartandó gyűlésen fog eldőlni.

A jótékony, nemes cél érdekében felkérjük városunk közönségét, de különösen a hölgyeket, hogy már a csütörtöki előértekezleten is minél tömegesebben jelenjenek meg, hogy lehetővé tegyék az elhagyott szegény gyermekek érdekében rendezett gyermeknapok erkölcsi és anyagi sikerét.

Achim—Mayer-fele per.**Érdekes tárgyalás.****A darabont pénzek.**

Csaba, március 23.

A csabai kir. járásbiróság előtt ma délelőtt egy szenzációs bünpert tárgyaltak, amelynek főszereplői voltak: Achim L. András csabai lakos és Mayer Jenő a Paraszt Újság volt szerkesztője. A per anyagát az képezte, hogy Mayer Jenő azt állította Achim L. Andrásról, hogy ő a da-

rabont-vezérektől a parasztpárt szervezésére és választási célokra nagy összegű pénzt kapott és azt a pénzt nem a parasztpárt szervezésére, hanem a saját céljaira fordította.

Mayer Jenő ellen Achim L. András rágalmozás miatt vádat emelt és a csabai kir. járásbíró Kíss Kálmán elnöke alatt még a múlt évben tárgyalást tűzött ki ebben az ügyben, amikor is a bíróság vádlott Mayer Jenőnek megengedte állításainak bebizonyítását és elrendelte Kristóffy József belügyi ügyvivőnek, Boros-Brindusz Mihálynak, báró Fejérváry Géza volt darabontminiszterelnöknek és Kaffka László államtitkárnak a kihallgatását.

Báró Fejérváry Géza és Kristóffy József tanu azt vallották, hogy nincs tudomásuk arról, hogy az akkori kormánytól Achim L. András pénzt kapott volna, míg Kaffka László nyugalmazott államtitkár a felmutatott levele alapján tényleg beismerte azt, hogy Achim L. Andrásnak, valahányszor vele érintkezett, utiköltségeit megtérítette és a parasztkongresszus rendezése alkalmából kisebb összeget bocsájtott a parasztpárt rendelkezésére.

Boros-Brindusz Mihály terhelő vallomásainak élet azzal akarta elvenni Pető Sándor országgyűlési képviselő, aki Achimot a budapesti járásbíró előtt képviselte, hogy Boros ezeket a dolgokat a „Föld Népe” című lapban már megrögzítette, amiért Achim sajtópert is indított ellene, tehát ebben az ügyben ő, mint vádlott, tanu nem lehet.

A mai tárgyalást Jankovich Tihamér járásbíró vezette, aki először is konstatació, hogy úgy a felek, mint a beidézt tanuk: Pollák Arnold, Tóth Pál, Novák György és Varga András megjelentek. Főmagánvádlót Herzog Henrik dr., Mayer Jenő vádlottat dr. Simonka György képviselte.

Jankovich Tihamér ezután bejelentette, hogy a büntető bíróság vezetésében az ügy megindítása óta személyes változás állott be, ezért ő kénytelen az egész ügyet újból letárgyalni.

Achim L. András ügyvédje erre ismételi vádját és kéri a bíróságot, hogy Mayer Jenő rágalmozás vétségében bűnösnek mondja ki és ítélje el.

Mayer Jenő beismeri, hogy Achim L. Andrásról azt állította, hogy a darabantoktól nagy összegű pénzt kapott, de kéri a bizonyítási eljárás megengedését. Főmagánvádló képviselője kijelenti, hogy ő jogi szempontból a bizonyítási eljárás megengedését ellenzi, bár Achim L. András erkölcsi reputációja érdekében kívánja.

Achim L. András ezek után az előterjesztések után a bizonyítási eljárás megengedése ellen emelt szót, mert, ugymond, a már kihallgatott tanuk Mayer Jenő állításainak valódiságát beigazolták s rehabilitálva van, tehát a bizonyítási eljárás megengedése felesleges.

A bíróság a bizonyítási eljárást elrendelte.

Elnöklő bíró megkérdi úgy a vádlottat, mint a védőt, hogy megelégszenek-e azzal, hogy a tanuvallomásokat és az iratokat egyszerűen csak felolvassák.

Simonka György ügyvéd az iratok egyszerű felolvasását ellenzi, kéri az összes tanuk beidézését, mert vádlottat azokkal, de különösen Kristóffyval szembesíttetni kívánja.

Achim L. András képviselője már kihallgatott tanuk újbóli megidézését ellenzi, mert, ha azok vallomását Majer Jenő nem tartja igaznak, jogában van ellentük feljelentéssel élni.

A tárgyalást Jankovich Tihamér ezután felfüggesztette, folytatását délután 3 órára tűzte ki.

Jankovich Tihamér a szenzációs perben délután 3 órakor a tárgyalást megnyitotta. Kijelentette, hogy a bíróság nem látja indokoltnak Fejérváry, Kaffka, Kristóffy, Boros-Brindusz kihallgatását, mert a tanui kihallgatásokról felvett jegyzőkönyvek teljesen világosak és kimerítők.

Ellenben elrendeli Majer Jenő kivánságára Hentaller Lajosnak, László Arnoldnak és Govrik Lászlónak a kihallgatását.

Majd a beidézt tanukat: Pollák Arnoldot, Tóth Pált, Novák Györgyöt és Varga András hallgatták ki, akik megerősítették azt, hogy Majer Jenő előttük tényleg állította azt, hogy Achim a darabantoktól pénzt kapott és azt saját céljaira használta fel.

Erre a tárgyalást elnapolták. Új terminus csak a kihallgatni rendelt tanuk vallomása után fog kitűzteni.

TARKA ROVAT.

A fogpor. — A fűző. — A sértés. — Főlösteges perlekedés.

Uj fogport „talált fel” nemrégiben egy patikus. Tudnivaló, hogy az ilyesfajta új készítmény mindössze új nevet jelent és azután minden attól függ, hogy milyen ügyesen van reklámozva az új készítmény.

A patikus is nagy buzgalmat fejtett ki a reklámozás körül és eleinte mindazokat, akik csak egy dobozt is vettek, vagy rendeltek az újfajta fogporból, nagyon megkért arra, hogy írásban nyilatkozzanak a határolásról. Természetesen ezeket az írásokat, mint köszönő és hála-leveleket akarta aztán felhasználni.

Azonban mindjárt a legelső hála-nyilatkozattal megjárta. Mert ez így szólt: — Szívesen tudatom önnel, hogy tapasztalatom szerint az ön fogpora kitűnő. Öt nap óta használom és a fogaim még mindig olyan fehérek, mint azelőtt voltak.

Kisebb társaságban egy orvos és egy feminista vitákoztak a fűzőről. Természetesen tudományos szempontból. Nem tudtak megegyezni s már-már abba hagyták a vitát, amikor megszólalt egy fiatal menyecske:

Ha a nő nem visel fűzőt, hamarabb jelenkezik a gólya, ha pedig meg visel: hamarabb jelentkezik a férfi.

Uj gazda kezére került egy megyei birtok. Mostanáig mágnás volt a tulajdonosa, aki nem sokat törődött a birtokkal, mert a kasznárra és cselédségre bízta. Az új földesur rendet akart teremteni és min-

denekelőtt megállapította a számadásokból, hogy egy sereg falubéli ember, de a cselédség is majdnem mindegyik tartozik neki.

Sorba elhívatta valamennyit. Az egyiknek, egy öreg bérésnek, a fejére olvasta:

— A kasznár feljegyzéseiből látom, hogy maga cirka ötven forinttal tartozik. Kifizeti?

— Kifizetem, kifizetem! — felelte az öreg, aki erősen figyelt minden szóra. — De megkövetem szépen, ne tessen nekem olyanokat mondani, hogy cirka! Nem véttem én semmit a nagyságos urnak, ha tartozok is.

A csabai büntető járásbíró előtt történt nemrégiben, hogy az egyik szimpatikus bírónak egy kölcsönös becsületsértési ügyben kellett itélkeznie. A panaszosok ott álltak előtte. Sehogysem lehetett őket kibékíteni. A bíró megszólalt:

— Nagy Péter maga azt mondta Szabó Istvánnak, hogy számár; maga pedig Szabó István azt mondta Nagy Péternek, hogy marha... Igaz-e ez?

Mindketten felkiáltanak:

— Igaz! Igaz!

A bíró rájuk förmedt:

— Hát ha igaz, miért pereskednek, — miért nem békülnek ki?

HIREK.

— Az új polgári fiúiskola építése. A Petőfi-liget mellett az új polgári iskola építését a napokban megkezdik. A régi épületek lebontásával és a régi anyagok értékesítésével a község Wilim István gazdasági intézőt bízta meg. Igen valószínű, hogy a régi, ugynevezett Kapitányi ház lebontása és az épület anyagok eladása úgy fog történni, hogy a vevő lesz köteles a lebontás költségeit fedezni. Ha a telek az építkezéshez teljesen alkalmas lesz, az alapozás munkálataihoz azonnal hozzá fognak. Az építkezési tervek szerint az épület még ebben az évben fedél alá kerül.

— Hivatalvizsgálat. Békéscsaba község főpénztárában Thury Mihály gyulai számvéviségi főnök, számtanácsos, több napig tartó vizsgálatot tartott. A pénztárkezelést a legnagyobb rendben találta és a főpénztáros és tisztviselők munkája felett a legnagyobb megelégedését fejezte ki.

— Kossuth-ünnepély. Kossuth Lajos halálának évfordulóján Doboz község hazafias polgárai a község-háza tanácstermében Kossuth-ünnepélyt rendeztek, amelyet 1894. év óta minden évben fogadalmuk szerint meg szoktak tartani. Az ünneplő közönség zsufolásig megtöltötte a község-háza disztermét, ahol az ünnepi beszédet Fábry Károly országgyűlési képviselő tartotta meg. Beszólték még Aszalay Gyula főjegyző és Holdy Kálmán gyógyszerész is. Ugyanekkor a dobozi hölgyek a Reisz-féle vendéglő helyiségében gyűltek össze, hogy a nagy nap emlékéit megünnepeljék.

— Közigazgatási bejárás. Dr. Daimel Sándor vármegyei főjegyző vezetése alatt az alföldi első gazdasági vasut igazgatóságának kérelmére ma tartotta meg az érdekeltség azt a közigazgatási bejárást, amely a gazdasági vasut vonalai mellett a fűztávolság meghatározását célozza. A bizottságban résztvettek dr. Daimel főjegyzőn kívül, Sármezey Endre, Perszina Alfréd, Korosy László, dr. Fáy Samu, Achim Gusztáv.

— Orvosok közgyűlése. Az Országos Orvos Szövetség Békésmegyei Fiókszövetsége ma délután Békéscsabán a község-háza tanács-termében rendkívüli közgyűlést tartott dr. Hajnal Albert fiókszövetségi elnök elnöklésével. A közgyűlésen tárgyalás alá került Békésvármegye orvosszabályrendelete, amelynek sok intézkedését a közgyűlés sérelmesnek találta, és elhatározta, hogy felebbezést nyújt be ellene. Majd tudomásul vette és magáévá tette a közgyűlés a budapesti központ átiratát az orvosok nyugdíjazása ügyében.

— A szülők eltartása. A belügyminiszter rendeletben figyelmeztette Békéscsaba község elöljáróságát, hogy tartsa magát szigorúan a törvényhez, amely szerint a gyermekek kötelesek szüleiket eltartani, ha vagyonuk van. Aggok házába, hórháza felvehető ugyan a szülők minden esetben, azonban a gyermekek a tartásdíjat kötelesek megfizetni. Erre a figyelmeztetésre Csaba községnek szüksége nem volt, mert az elöljáróság a szegényházba való felvételt, a kenyér és tűzifaszegélyt mindig ezek szerint az elvek szerint intézte el.

— Előléptetés. Novák Ferenc, Novák Kamill kuriai bíró, királyi törvényszéki elnök fia, a ki a kereskedelemügyi minisztériumban mint főmérnök működött és aki a hidépítéssel terén egy elméleti, mint gyakorlati téren országos hírnevet szerzett magának, műszaki tanácsosnak nevezetett ki.

— Az olaszországi károsultak segélyezése. A délolaszországi katasztrófa áldozatainak felsegélyezésére megindított gyűjtési akció eredményeként az egész vármegye területén begyűlt összeget, amely 3805 korona 54 fillért tesz ki, Dóry Pál főispán felküldte Budapestre, a felsegélyezésre megalakult bizottság elnökségének.

— Kitüntetett állatorvos. A királyi Heks Miksa törvényhatósági állatorvosnak a főállatorvosi címet adományozta.

— Nagy idők tanuja. Kuczka János ügyvéd Budapesten 83 éves korában meghalt. A boldogult a múlt század hetvenes és nyolcvanas éveiben ügyvéd volt Szarvason és élénk részt vett a községi, vármegyei és egyházi közéletben.

— Uj ügyvéd a megyében. Az aradi ügyvédi kamara dr. Vangyel Tibor ügyvédet, Orosháza székhellyel, tagjai sorába iktatta.

— Szeghalmi adóügyi ellenőri állás. Szeghalom község képviselőtestületét a vármegye már régebben sürgette, hogy szervezzen adóügyi ellenőri állást. A képviselőtestület megrendszerezett 400 korona fizetéssel egy ellenőri állást, de nem akadt egyetlen egy pályázó sem a nagy fizetéssel dotált állásra. Most azután egy újabb képviselőtestületi határozattal egy ujonnan szervezett állás fizetését 1000 koronában szabták meg. Így azután az adóügyi ellenőri állásra majd csak akad pályázó.

— Kitüntetett gazdasági tudósító. A földmívelésügyi miniszter Keller József pusztaföldvári állami iskolai igazgatót és járási gazdasági tudósítót, e minőségben kifejtett sokoldalú és buzgó működéséért köszönő és elismerő okirattal tüntette ki.

— **Eljegyzés.** Döry Pál, Békésmegye főispánjának leányát, *Natáliát* eljegyezte dr. Novák Kamill főispáni titkár, Gyulán.

— **Felfüggesztett szolgabíró.** Dr. Jeszenszky Elek orosházi szolgabíró ellen hivatali visszaélés miatt feljelentés tétetett és ebben az ügyben már a vizsgálat meg is lett tartva. A visszaélés olyan mérvű volt — mint ezt egy orosházi lap írja — hogy e miatt Jeszenszkyt állásától is fel kellett függeszteni s ellene a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálat elrendeltetett. Hivatali teendőinek ellátására dr. Vangyel Endre tb. szolgabírót rendelték ki a központból, aki állását már el is foglalta.

— **Áthelyezés a honvédségnél.** Áron Jenő gyulai honvédszázasos a 12. honvédszázadhoz Szatmárnémetibe, Adám Dezső gyulai honvédhadnagy a 23. honvédszázadhoz Nagyszébenbe, Alföldi János honvédszázas pedig a 6-ik honvédszázadhoz helyeztetett át hasonló minőségben.

— **Uj lelkész.** Szekei András békéscsabai segédlelkész az egyházasdengelegi ev. egyház f. hó 21-én tartott közgyűlésén rendes lelkészévé választotta.

— **Kondoros község kérelme.** Kondoros község azzal a kérelemmel kereste meg a kereskedelmi minisztert, hogy az interurban telefon beszelgetési díjait, amely jelenleg három perccenként 2 korona, Kondoros községben 1 koronára szállítsa le. Ugy értesülünk, hogy a község kérelmét a kereskedelmi miniszter teljesíteni fogja. Békéscsabán, ahol az interurban telefonszolgálatot sokkal többen használják, hasonló mozgalmat még nem indítottak, pedig a mi kérelmünket sokkal több indok támogatná.

— **A békéscsabai egyházmegye közgyűlése.** A békéscsabai református egyházmegye, csütörtökön, március 25-én és a következő napján Hódmezővásárhelyen közgyűlést tart, amely alkalommal igen sok, Békésvármegye református egyházaikat érdeklő ügyek kerülnek tárgyalás alá.

— **Földadó összeírás.** Ftizesgyarmaton az új földadó összeírás befejezést nyert. Az új földadó munkálatok most vannak közszemlére kitéve. A lakosság az új összeírással nagyon meg van elégedve, alig fog egy-két felebbezés beadatni.

— **Közgyűlés.** A magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjintézetének csabai fiókja március hó 28-án délután 3 órakor a három nyolcas vendéglőben közgyűlést tart. A közgyűlés után közvacsora lesz. Egy teríték ára 60 krajcár.

— **A gyulai izraelita nőegylet hangversenye.** A gyulai izr. nőegylet vasárnap este tánccal egybekötött hangversenyt rendezett a békésmegyei Kaszinó helyiségében. A vigalmi bizottság dr. Berényi Árminnéval az élén mindent elkövetett, hogy az estély művészi nivója a lehető legmagasabb legyen. Ennek tudható be az az óriási érdeklődés, amelylyel a vármegye közönsége a hangverseny iránt viseltetett. A békésmegyei Kaszinó nagytermét zsufolóság megtöltötték az érdeklődők, akiket különösen Fényes Annuska, a Király-színház 8 éves primadonnájának ügyes játéka, tánca, éneke és hegedűjátéka egészen lekötött. A hangverseny sikerét nagyban előmozdították Czinczár Dezső

felolvasása és művészi hegedűjátéka, dr. Major Simon énekszámai és dr. Kovalszky Róbert zongorajátéka. A hangversenyt táncmulatság követte, amely késő reggelig a legjobb kedvben együtt tartotta a hangverseny közönségét.

— **Pénzüntéti közgyűlés.** A gádorosi hitelszövetkezet március 28-án tartja rendes évi közgyűlését a községi tanácstermében. A szövetkezet aközpont megbizottja a múlt héten megvizsgálta és a legnagyobb rendet találta annak vezetésében.

— **Megszökött segédjegyző.** A csabai rendőrség érdekes körözvényt kapott, amelyből kitűnik, hogy Berettyóújfalui jegyzői hivatalából eltűnt 400 korona. Mikor a vizsgálatot megindították az elveszett pénz előkerítése miatt, eltűnt a községből Erdőhegyi János segédjegyző is. Erre a jegyző a csendőrségnél feljelentette Erdőhegyi János segédjegyzőt. A csendőrök megállapították, hogy a szökevény Arad felé vette útját és ezért keresték meg hivatalosan a csabai rendőrséget is.

— **Uj fogyasztási ellenőr.** Szeghalom képviselőtestülete a lemondás folytán megüresedett fogyasztási és italadó külellenőri állást Juhász Balázs szeghalmi lakossal töltötte be.

— **Tanulóifjúsági műkedvelő-előadás.** A mezőberényi m. kir. állami polgári fiu- és leányiskola folyó évi március hó 20-án este 8 órakor a mezőberényi Magyar Királyszálló nagytermében műkedvelői előadást rendezett növendékeivel, melynek tiszta jövedelme az iskolai évvégi jutalmazásokra fog fordíttatni. A tanulók eszmévilágának és kedélyének megfelelően összeállított műsor első számát Szávay Gyula Kisleányok-nagyleányok című prologját igen talpraesetten mondták el Hegedűs Margit, Klein Ilona és Veres Irén. Ezután Móra István „A levél” című két felvonásos színműve került színre. Az est fénypontja Várady Antal és Poldini Ede „Vadrózsa” című művészi kiállítás énekes tündérajátéka volt. A darabot Strasser Mária és Pánczél József vezették be remek zongorajátékkal. A herceg szerepében Piltz Erzsébet biztos fellépésével és tehetséges hangjával tűnt ki, a vadrózsát pedig kedvesen játszotta Hegedűs Matild. A bőven kijutott tapsban osztoztak még Stefanovicz Mária, Molnár Ilma és Hajdu Irma, a boszorkányok szerepében. Befejezésül a Bánk-Bán dalát énekelte az iskola énekkara. Az előadást éjfélig tartó tánc követte.

Felülfizettek: Mocsuba Ernő 5, Hacskó Lajos 3:20, Grünvald Dezső, Balta János, Banner Gusztáv, Forgács Lajos, Majerik Károly 2—2, Forgács Elek, Szabó Imréné, Domanek Istváné, Weiner Zsigmond, Bagi Pál 1—1, Fehér Pál, Kolozsi Endre, Udvardy Károly, Kálisch Sámuel, Stern János 1:20—1:20 korona, Hajdu Gábor 60, N. N., N. N., N. N., N. N. 20—20 fillér, kiknek nemesszivtségéért a polgári iskola tantestülete ezuton is hálás köszönetét fejezi ki.

— **A község köréből.** Szerkesztőségünk a következő levelet kapta: Az *Egyház-utcában* az a rész, amely a kis templomtól az *Okos-utcaig* terjed, csak az egyik oldal van kikövezve. Az *Okos-utca* n túl már az utca két oldalán vonul a járda. Szükséges volna ezt a hiányt sürgősen pótolni és a paplak, az egyházi magtár, a Holeczka-ház és az iparos vendéglő oldala mellett is járdát építtetni. A forgalom, amely hetipiacok alkalmával ezen az utvonalon a Csirkepiac felé lebonyol-

tódik, ennek a járdának a kikövezését szükségessé teszik. Meg a község a járda építéssel elérné azt is, hogy a piaci nép a kikövezetlen részt nem fogja annyira berondítani, mint most. Tudjuk azt, hogy a *Békésmegyei Függetlenség* a község és a lakosság érdekében már számos indítványt tett, és sok szükséges dologra felhívta az intéző körök figyelmét, az érzet szükséglet kielégítésére nevünkben, értünk szívesen megtesz mindent. *Több csabai polgár.*

Ehhez a levélhez semmiféle kommentár nem kell, mert hisszük, hogy a község előljárósága ennek közlése után a szükséges intézkedéseket azonnal meg fogja tenni.

— **Öngyilkos disznókereskedő.** Orosháza község egyik legtekintélyesebb polgára, Daubner György 60 éves disznókereskedő tegnap reggel lakásán a fásszinben felakasztotta magát. Mire hozzátartozói tettét észrevették, már halott volt. Mint jómódu gazdag polgár, a községben köztiszteletben állott. Utóbbi időben azonban üzlete igen rosszul ment, úgy hogy anyagi romlás előtt állott. Az öngyilkos öreg ember levelet hagyott hátra, amelyben azt írja, hogy ő rajta más nem segít, csak a halál, mert hogy azt nem bírja elviselni. Halála Orosházán nagy részvétet keltett.

— **A vér az élet.** Ez a legnagyobb életigazság, mert egészséges és normálisan megalkotott vér nemcsak a testre hat, hanem a szellemre is, ami az embert egészségessé, vigga, életörömtől ragyogóvá és világosan gondolkozóvá teszi.

A vér a forrás, amelyre egész testünk fel van építve. *Ferromanganin* erősíti és tisztítja a vért egyuttal, megszünteti a sápadtságot, bágyadt szemeket, szellemi és testi gyengeséget, kiütéseket, friss, egészséges kinézést és rózsás arcot kölcsönöz. Egy család se mulassza el tehát a *Ferromanganin* állandó használatát, különösen ha gyermek van a háznál, mert egészséges és normális vér végtelenül fontos a fejlődésre.

Ára 3 korona 50 fillér üvegenként. Kapható a gyógyszerárakban, de biztosan dr. Adler Miksa a „Kigyóhoz” címzett gyógyszerárban Orosházán. *Ferromanganin* Cie Wien, Annagasse 3.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Szeghalmon múlt vasárnap délután Kohn Fülöp fakereskedése mellett, a Berettyó-hidról Halász Szusanna belevette magát a folyóba. A leányt, mielőtt megfuladt volna, Pipó István munkás kimentette. Halász Szusanna állítólag szerelmi féltékenységből akarta elemészteni magát.

— **Állatbetegség Csorváson.** Csorvás községben a rühkór a lovak között szörványosan fellépett. A község területét zár alá helyezte az orosházi főszolgabíró.

— **A szerelem halotta.** Csermely Julianna, szentandrásai cselédleány szerelmi bánatában marólugot ivott. Az orvosi segély a szerencsétlen leány kinlódásán már nem javíthatott, mert a lug összes beleit és gyomrát összemarta, úgy, hogy pár órai szenvedés után meghalt.

— **Elveszett.** 1909 március hó 16-án este 9 órakor, a Fiume és Proféta kávéházak közötti uton elveszett egy négyzetes zöld színű kövel állított gyűrű. A t. megtaláló illő jutalom ellenében dr. Ursziny János irodájában átadhatja.

— **Véres verekedés.** Múlt szombaton éjjel az Arany-utcában Martinček János, Suhajda Pál, Lavrincsek András és Matulai Mihály összevesztek és véres verekedést rogtönöztek. Martinček János a kezén, Lavrincsek András a fején szenvedett erősebb sérülést. A legények fosztókán voltak, ahol azután összeszólkoztak. A veszekedést azután az utcán a lovagiasság szabályai szerint intézték el. A két veszekedő fél öre mentek, de a másik kettő is aktív részt vett a verekedésben.

— **Betörés.** Pusztaföldváron Nagy Imre házába tegnap éjjel ismeretlen tettes behatolt, amikor Nagy Imre és családja nem volt odahaza. Ágy-neműt, párnát, ruhaneműt a szobából a tolvajok mind kihordták és magukkal vitték. A kár körülbelül 150 koronára becsülhető.

— **Kirabolt tanya.** Szathmáry Imre köröstarcsai gazda tanyáját a napokban ismeretlen tettesek feltörték és annak egyik szobájából 400 korona készpénzt vittek el. Az ismeretlen tettesek után a csendőrség nyomoz.

— **Gyújtogatás.** Karasz György tótkomlói lakos háza a napokban kigyuladt s a tetőnek jórésze leégett. Ahogy beszélnek, valami jóakarója gyújtotta fel. Szerencsére a ház biztosítva van s így a kár nagyrésze megtérül.

— **Elgázolta a ló.** Berény község határában Herter János tanyáján egy fiatal csikó elszabadult, Tóth János béresgyerek az elszabadult lovat megakarta fogni, de az felgaskodott és két első lábával a béres gyereket fejbeütötte, úgy, hogy elesett. A megvadult ló ezután keresztülgázolt Tóth János testén, aki súlyos sérülést szenvedett.

— **Válságos idők** következnek ránk előreláthatólag már a közel jövőben. Háború és belső politikai válság fenyeget. Ily időben intelligens ember nem nélkülözhet egy jól értesült s minden eseményről bőven és kimerítően beszámoló napilapot. Szinte fölösleges is tehát felhívni a magyar olvasóközönség figyelmét a *Pesti Hírlap*-ra, mely az április—júniusi negyedévre új előfizetést hirdet 7 (hét) koronával, de egy-egy óra is megrendelhető 2 kor. 40 fillér előfizetést áron, mely legcélszerűbben postautalványon küldhető, a *Pesti Hírlap kiadóhivatalának* címeze (Budapest, V., Váci-körút 78.) A *Pesti Hírlap* ma kétszertelenül legjobb és legelterjedtebb lapja Magyarországnak, mely naponta a legbővebb tartalommal és legnagyobb terjedelemben jelenik meg, felülmulva minden más napilapot. Munkatársai elsőrendűek, hírforrásai kitérők, tudósítókkal a külföld minden nevezetesebb pontján; háború esetén külön harctéri tudósítók fogják el látni bő és hiteles értesítésekkel. A lap állandó előfizetői még abban a kedvezményben is részesülnek, hogy évenként díjtalanul kapják a *Pesti Hírlap* nagy képes naptárát és a *Divat-Szalon* című pompás divatlapot kedvezményes áron rendelhetik meg, mert a *Pesti Hírlap* és *Divat-Szalon* együtt negyedévre 9 korona. (Kiadóhivatala: Budapest, Váci-körút 78.)

— **A „Nyugat”-nak,** Ignótyus, Fenyő Miksa és Osváth Ernő kitűnő folyóiratának most jelent meg a 6-ik száma, a következő gazdag tartalommal: Schöpfung Aladár: Előszó egy talán megirandó Petőfi tanulmányhoz. Laczkó Géza, Ady Endre, Pásztor Árpád, Peterdy István; versek Tóth Wanda: Az ötvenéves ember. (Elbeszélés) II. Kuncz Aladár: Egyetemi portrék: I. Riedl Frigyes: Karinth Frigyes: A dárda (Novella.) Schiller Ottó: Az esztetika biológiája. Móricz Zsigmond: A százszenyem keszkenő (Novella.) A Figyelő kritikai rovatartalma: Alexander Bernát könyve (Lengyel Géza); Hauptmann (Lengyel Menyhért); Bartók Béla első suiteje (Csáth Géza); Capus A két férfi (Balázs Béla); A nemes gyűjtemény (Lengyel Géza); Földes Imre Hivatalnok urak (Fenyő Miksa). A Nyugat előfizetési ára egy évre 20 korona, egyes szám 1 korona. A kiadóhivatal címe Budapest, VII. Akácfa-utca 5.

Az anyatejtől

elválasztott gyermekek gyorsan kővérednek, erősek és rózsás színűekké válnak, ha a tápláló SCOTT-féle Emulsiót szedik.

A gyermekek szeretik és könnyen emésztik a

SCOTT-féle Emulsiót.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer végiggyőztet — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Orvosok és bábák az egész föld kerekén állandóan ajánlják a

SCOTT-féle Emulsiót,

mert ismerik azokat a kiváló eredményeket, a melyek a SCOTT-féle Emulsió nyomán keletkeznek.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszertárban

Színház.

Szombat este társulatunk kedvelt szubrett-primadonnájának kettős szerepe volt. A „Szerencsemalac“-ban a Bébét kreálta és ugyanakkor az élet nagy tragédiájában is juttatott neki szerepet a könyörtelen végzet. Szombat délután hirül adták Barna Mancinak, hogy édesanyja meghalt és este, midőn a szeretett szülő ravatalon volt, ott kellett Barna Mancinak énekelni és táncolni, mintha mi sem történt volna. Valóban megható volt nézni, mint toltak szemébe a könyvek a legvigabb jelenetek közepette. A közönség igaz részvétellel viseltetett a szegény leány iránt és ezt az est folyamán minduntalan kifejezésre juttatta. Ugy látszik, ez hatott is a végzetjuttotta primadonnára, mert bár nagy megerőltetéssel és lelki kínok közt, mégis végigküzdötte szerepét és azok, kik nem tudták az őt ért szerencsétlenségről, nem is sejtették, mi megy végbe a művésznő lelkében. Csak az ő bámulatos kötelességtudása, az ő törhetetlen buzgalma és önzetlensége mellett vált lehetségessé a darabváltozás elkerülése.

A közönség nagy szeretete, mely a jeles szubrettet körülvette, nyújtson neki vigasztalást és enyhítse mérhetetlen fájdalmát.

Vasárnap a „Dollárkirálynő“-t és a „Vig özvegy“-et ismételték zajos siker mellett, melyből főleg Solti, Márkus, Borzásy, Gáspár, Márton, Vajda és Derenghy vették ki részüket.

Vasárnap éjféljárt hosszú időre ismét bezárultak a muzeumkapuk. Thália papjai más vidékre mentek és mi hosszú tíz hónapig nélkülözni leszünk kénytelenek a színművészet élvezetét.

Az ideai színi-évadban aratta Mezey társulata a legnagyobb erkölcsi sikert; sajnos, hogy az anyagi eredmény messze mögötte maradt a direktor várakozásainak. Az igazgató-ságot nem érheti vád; egymásután adotta elő a dráma- és operettirodalom legjelesebb darabjait, hiába volt a rendezés kifogástalan, anyagi sikert nem bírt elérni. Pedig a társulatban a vidéki erők legjava volt képviselve.

Valljuk meg őszintén, nehezünkre esett a bucsu; a színház látogatottsága megcáfolni látszik ugyan ezt a tényt, de ha figyelembe vesszük, hogy Csaba lakosságának zömét a földmives nép teszi, mely nem igen látogatja vagy látogathatja a színházat, ha tekintettel vagyunk a gazdasági krízisre, akkor beláthatjuk, hogy sem a társulatban, sem a közönség-

ben, hanem a körülményekben volt a baj. A társulatot és egyes tagjait a közönség osztatlan rokonszerve kíséri új állomáshelyére, hol remélhetőleg anyagilag is gazdagabban fogják jutalmazni a nyújtott élvezetet.

Budapesti gabonatözsde.

Déli zárlatkor:

Uj buza	28:20
Áprilisi buza	22:96
Rozs	21:16
Áprilisi zab	15:20
Tengeri (ó)	19:04

Segédszerkesztő: Laptulajdonos:

Németh István Dr. Ursziny János

Nyomatott a „Békésmegyei Függetlenség“ könyvnyomdájában, Békéscsabán.

Elköltözés miatt április hó 1-ig

kapható KESJÁR BÉLA békéscsabai 787. szám alatti lakosnál néhány darab

nemes harci kanári hím

Seyfert és Trutte-törzsű, mind előnékes, illetve kiállítási példány; beszerelve Brezina, Dörfler és Schwertner nagytenyésztőktől St.-András hegyből. Ezenkívül még 5-6 pár összetett tenyészképes kanári.

BÉKÉSMEGYEI FÜGGETLENSÉG KÖNYVNYOMDAJA ES KIADÓHIVATALA

Művészi kivitelű bál meghívók, eljegyzési, esküvői értesítések, névjegyek, üzleti kártyák, levélpapír és borítékok, számlák, körlevelek, gyászjelentések s mindenféle nyomtatványok olcsó áron készíttetnek

A kiadóhivatalban jutányos áron vétetnek fel hirdetések és azok biztos eredményre is vezetnek

Jó és megbízható aratógépet

Teljesen megbízható, kiváló szerkezetű és nagy munkaképességű gépek

„Milwaukee“ kéveköti aratógép,

„Milwaukee“ marokrakó aratógép,

„Milwaukee“ fűkaszaló gép,

„Milwaukee“ aczelgeregelye, önműködő kiürítéssel,

„Milwaukee“ köszőrülögép,

melyek az egész világon és újabban a magyar gazdaságokban is mint a legjobbak vannak elismervék.

Írjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Magbízható ügynökök és képviselők az ország minden részében kerestetnek.

Megkeresések Budapest, Főposta, postafiók 121. sz. intézendők.

Valódi brünni szövetek

az 1909. évi tavaszi és nyári időnyre

Egy szelvény 3-10 m. hosszú teljes	1 szelvény 7 kor.
férfiruhához	1 szelvény 10 kor.
(kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 kor.
elegendő, csak	1 szelvény 15 kor.
	1 szelvény 17 kor.
	1 szelvény 18 kor.
	1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 K-ért, szintugy felöltőszövetet, turistalódent, selyemkamgarnt stb. gyári áron küld a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztgyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, amelyeket a magánvevő élvez, ha szövetségét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendeli meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb áruk. Óriási választék. Mintahü, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss áruban.

Szives tudomásul!

Van szerencsém t. rendelőim és a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy Békéscsabán az ártézt kuttal szemben lévő

Timkó János és György-

féle lábbeli készitési üzlet és raktár-kötélékből 1909 január hó 1-én barátságos uton kiléptem és e naptól fogva 22 év óta létező s a Görbe-utcai saját házamban levő

lábbeli készitő műhelyem

saját nevemen vezetem tovább.

Kérem t. rendelőimet és a n. é. közönséget, hogy hosszú évek során át tapasztalt szives pártfogásukban továbbra is részesíteni sziveskedjenek s minden törekvésem odairányul, hogy nagyb. bizalmukra érdemes legyek.

Javításokat gyorsan és pontosan eszközölök

Tisztelettel

Timkó János

lábbeli készitő Békéscsaba, Görbe-utca 1890. sz., saját ház

E Dobozmeyerén a Bruck-féle ház kerttel és teljesen berendezett üzlettel.

A Mészárszék-utcában egy ujonnan épült jó beosztású lakóház.

Az Ókigyósi-uton egy lakóház, felszerelve összes gazdasági melléképületekkel.

100 hold szántóföld egy tagban, gazdasági épületekkel, igen jutányos áron.

400 hold elsőosztályú föld egy tagban, a kamuti pusztán, gazdasági épületekkel s dohánytermelési engedéllyel.

Bővebb értesítést a kiadóhivatalban lehet kapni.

Lapunk nyomdájában egy fiu TANULOUL azonnal felvették.

„M-i-i-t?” —
„Papa meg-
engedte! Hisz
valódi Jacobi-
féle Antinico-
tin-cigaretta-
hüvelyek
fadobozban!”

Figyelem!
Csakis a
„JACOBI” jel-
zéssel valódi!
Minden
fadoboz egy
érdekes bü-
vész-kártyát
tartalmaz.

Lapunk nyomdájában egy
kerékhajtó
felvétetik.

Gazdák, építészek, építőközönség figyelmébe!

RITKA ALKALOM! Van szerencsém értesíteni Békéscsaba és vidéke nagyérdemű közönségét, hogy **Üzletemet** tetemesen megnagyobbítva sikerült a „Mészégető Részvénytársaság”-gal **Nagyobb kötést** csinálnom, mi által azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a legjobbnak elismert **Valódi** élesdi, berzovai vagy soborsini **MESZET** rendkívül **Alacsony árban** árusíthatom úgy waggonkint, mint a legkisebb vételnél is. Ugyancsak mélyen **Leszállított áron** szolgálhatok mindennemű **elszigetelő- és fedőlemezzel.** **Dús cement- és szénraktáramat** a tisztelt építő gazdaközönség szíves figyelmébe ajánlom. **Mindenféle tüzelőanyagból** óriási raktártartok, melyből szintén **Olcsó árban** szállíthatok — kívánatra házhoz is — kisebb-nagyobb mennyiségben. Mindennemű vidéki **Rendelésekre** különös gondot fordítok és azok gyors és pontos szállításáért felelősséget vállalok.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

Grünwald Mór mész- és fa-
kereskedő
Békéscsabán, Berényi-ut

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68,
Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmaszalozók, járgány-cséplőgépek, löher-cséplők,
tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek,
szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet ja
kapálók, szecskavágók, répvágók, kukoricza-
morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes
egzél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden
egyéb gazdasági gépek.

Reisz Miksa bútor-
gyára

Békéscsabán, Vasut-utca 1155. és 1156. szám.

= Nagy megtakarítást érhet el, =
ha közvetlenül a készítőnél vásárol.

Eladás nagyban és kicsinyben

Műasztalos, kárpitos és diszítő-műhelyek.

Rajziroda.

Telefon: 20.

Reörk Iván és társai
tulajdonát képező, közvetlenül
Békéscsaba nagyközség alatt levő
332 kis holdat
kitevő ingatlan
egészben, vagy ap-
róbb parcellákban **eladó**
előnyös fizetési feltételek
mellett. — Értekezhetni lehet
dr. Ursziny János ügyvédi
irodájában Békéscsabán.

Aki valódi
MAGYARÁDI
vagy
PANKOTAI
HEGYIBORT
óhajt 50 literen felüli mennyi-
ségben jutányos áron besze-
rezni, forduljon bizalommal
Szatmári Szabó István
szőlőbirtokoshoz PANKOTA
Aradhegyalja
Kívánatra árajánlattal szívesen szolgál

Szőlő-oltvány

és vesszőről nagy képes árjegyzé-
kemet ingyen és bérmentve kül-
döm meg, aki címét tudja. Ezen
könyvet még az is kérje, aki rendelni
nem akar, mert sok hasznos tudni-
valót tartalmaz.

Gyökerez oltványokból, amerikai
és európai sima és gyöke es vesz-
zőkből, a világhírű

Delawareből 1 1/2 millió készlet

Olcso ár és pontos kiszolgálás.

Cím:

SZÜCS SÁNDOR FIA
szőlőtelepe, Bihardiószeg.

Hartel Albert

Prófeta vendéglőjében
minden **szerdán,**
szombaton és vasárnap
Részvényserfözdei

Barna sör
poharanként **12,**
korsónként **16**
krajcárért kapható.

Rézi munkához való disz-rojtok és bojtok

Minden takarékos háziasszony ideálja

a *Mindig kész*

alágyujtó készülék!!

(Törv. védve. Szabadalom bejelentve).

„**MINDIG KÉSZ**“
nélkülözhetetlen minden ház-
tartásban, mert

„**MINDIG KÉSZ**“
megóv sok fáradtságtól és bo-
szankodástól, mert

„**MINDIG KÉSZ**“
papír, fa-apritást stb. felesle-
gessé tesz.

„**MINDIG KÉSZ**“
csak egyszer kerül egynéhány
fillérbe, mert

„**MINDIG KÉSZ**“
ég és még sem ég el
soha. Kezelése igen egyszerű.
1 darab ára csak 24 fill.

Használati utasítás minden
darabon.

Kapható minden vas-, fűszer-, vegyes- és szatócs-üzletben.
Békéscsabán a következő cégeknél kapható: Stark A. és Fia,
Fischer M. H. és Gruber, Engel Miksa és Társa, vagy a gyáros-
nál: Amon Henrik Mosonszentjános. 10 drb utánvétellel **2-40 K**

Kertész Vilmos műkárpitós
és diszitő
BÉKÉSCSABA, a városházával szemben.

Állandóan nagy raktárt
tart művészi kivitelű

kész kárpitozott butorokból,
bel- és külföldi szövetekből.

Elvállalja minden régi
butornak a legújabb stíl
szerint való átalakítását

a legjutányosabb áron.

Vidéki munka gyors elintézését nyer

Csabai Gőztéglagyár Társaság
Suk, Wágner és Társai Békéscsabán.

Francia „HORNYOLTCSERÉP” kettős horonnyal

a mai kor legjobb és legolcsóbb
fedőanyaga. Kiváló jó minőség-
ben és jutányos áron kapható

természetes szép vörös színben és kátrányozott állapotban a

Csabai Gőztéglagyár Társaság
Suk, Wágner és Társainál Békéscsabán.